Suvestinė redakcija nuo 2018-07-01 iki 2018-12-28

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-02-27, i. k. 2015-03032

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL EUROPOS SĄJUNGOS ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMOJE DALYVAUJANČIŲ VEIKLOS VYKDYTOJŲ IR ORLAIVIO NAUDOTOJŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO STEBĖSENOS, APSKAITOS IR ATASKAITŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2015 m. vasario 26 d. Nr. D1-168
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir įgyvendindamas 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 15 skyrius, 7 tomas, p. 631), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 421/2014 (OL 2014 L 129, p. 1), 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL 2012 L 181, p. 30) ir 2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendimo 2011/278/ES, kuriuo nustatomos suderinto nemokamo apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL 2011 L 130, p. 1), nuostatas,

t v i r t i n u Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo, stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašą (pridedama).

Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2015 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. D1-168

EUROPOS SĄJUNGOS ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMOJE DALYVAUJANČIŲ VEIKLOS VYKDYTOJŲ IR ORLAIVIO NAUDOTOJŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO STEBĖSENOS, APSKAITOS IR ATASKAITŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų ir Orlaivio naudotojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos, apskaitos, ataskaitų teikimo, informacijos keitimosi ir viešinimo tvarką.

2. Šiame Tvarkos apraše nustatyti reikalavimai taikomi:

2.1. asmenims, kurie valdo ir (ar) naudoja Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius šiltnamio efektą sukeliančias dujas išmetančius įrenginius (toliau – Įrenginiai) ir vykdo veiklą pagal Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 priede nurodytą veiklos rūšių sąrašą (toliau – Veiklos vykdytojai);

2.2. asmenims, kurie vykdo aviacijos veiklą pagal Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 1 priede nurodytą veiklos rūšių sąrašą ir nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. atlieka skrydžius tarp aerodromų, esančių šalyse, priklausančiose Europos ekonominei erdvei (toliau – Orlaivio naudotojai);

2.3. institucijoms, kurios pagal kompetenciją priima, tikrina, tvirtina, sistemina ir valdo Veiklos vykdytojų ir Orlaivio naudotojų teikiamą informaciją bei atlieka kontrolę.

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. VEIKLOS VYKDYTOJAMS, VALDANTIEMS IR (AR) NAUDOJANTIEMS ĮRENGINIUS TAIKOMI REIKALAVIMAI

4. Veiklos vykdytojai:

4.1. rengia Šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos planus (toliau – Veiklos vykdyto planas) ir kartu su 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL 2012 L 181, p. 30) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 601/2012) 12 straipsnyje išvardintais dokumentais teikia juos tvirtinti Aplinkos apsaugos agentūrai. Šis reikalavimas netaikomas Veiklos vykdytojams, kurie tinkamai parengtus Veiklos vykdytojo planus iki šio įsakymo įsigaliojimo datos pateikė institucijai, nustatytai pagal teikimo metu galiojusius reikalavimus;

4.2. teikia Aplinkos apsaugos agentūrai visus Veiklos vykdytojo plano pakeitimo pasiūlymus vadovaudamiesi Reglamento (ES) Nr. 601/2012 15 straipsniu;

4.3. reguliariai tikrina, ar taikomą stebėsenos metodiką galima patobulinti, ir vadovaudamiesi Reglamento (ES) Nr. 601/2012 69 straipsnyje nurodytais reikalavimais ir terminais teikia stebėsenos metodikos tobulinimo ataskaitas Aplinkos apsaugos agentūrai tvirtinti;

4.4. vadovaudamiesi Reglamento (ES) Nr. 601/2012 nuostatomis, atlieka šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėseną, vykdo apskaitą ir kiekvienais metais iki kovo 31 d. teikia Aplinkos apsaugos agentūrai raštu ir elektroniniu paštu nepriklausomo vertintojo patikrintas praėjusių kalendorinių metų Šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos ataskaitas (toliau – Veiklos vykdytojo ataskaita);

4.5. šio Tvarkos aprašo 4.1 – 4.4 papunkčiuose nurodytus Veiklos vykdytojo planus, šių planų pakeitimo pasiūlymus, stebėsenos metodikos tobulinimo ataskaitas ir Veiklos vykdytojo ataskaitas rengia pagal Europos Komisijos parengtas elektronines formas bei instrukcijas, kurios yra pateiktos Europos Komisijos interneto svetainėje

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/documentation_en.htm ir Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainės rubrikoje „Klimato kaita“;

4.6. nedelsdami raštu informuoja Aplinkos apsaugos agentūrą apie Reglamento (ES) Nr. 601/2012 47 straipsnyje nurodytų išimčių dėl mažai šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetančių Įrenginių reikalavimų taikymą;

4.7. vadovaudamiesi Komisijos sprendimo 2011/278/ES, kuriuo nustatomos suderinto nemokamo apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL 2011 L 130, p. 1) (toliau – Sprendimas 2011/278/ES) 21–24 straipsniais, kasmet iki gruodžio 31 d. teikia Aplinkos apsaugos agentūrai (kopiją – Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD) informaciją apie numatomus arba jau įvykusius įrenginio pajėgumo, veiklos lygio ir eksploatacijos pokyčius;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-429, 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-05, i. k. 2018-09259

4.8. vykdo kitas Reglamente (ES) Nr. 601/2012 ir Sprendime 2011/278/ES Veiklos vykdytojams nurodytas funkcijas.

III. ORLAIVIO NAUDOTOJAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

5. Orlaivio naudotojai:

5.1. rengia Šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos planus (toliau – Orlaivio naudotojo planas) ir kartu su Reglamento (ES) Nr. 601/2012 12 straipsnyje išvardintais dokumentais teikia juos tvirtinti Aplinkos apsaugos agentūrai (kopiją – Civilinės aviacijos administracijai). Šis reikalavimas netaikomas Orlaivio naudotojams, kurie iki šio įsakymo įsigaliojimo datos pateikė tinkamai parengtus Orlaivio naudotojo planus Aplinkos apsaugos agentūrai;

5.2. teikia Aplinkos apsaugos agentūrai Orlaivio naudotojo plano pakeitimus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 601/2012 15 straipsnio 4 dalyje;

5.3. reguliariai tikrina, ar taikomą stebėsenos metodiką galima patobulinti, ir vadovaudamiesi Reglamento (ES) Nr. 601/2012 69 straipsnyje nurodytais reikalavimais ir terminais teikia stebėsenos metodikos tobulinimo ataskaitas Aplinkos apsaugos agentūrai tvirtinti;

5.4. vadovaudamiesi Reglamento (ES) Nr. 601/2012 nuostatomis, vykdo šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėseną, apskaitą, teikia tonkilometrių duomenis ir kiekvienais kalendoriniais metais iki kovo 31 d. pateikia Aplinkos apsaugos agentūrai nepriklausomo vertintojo patikrintas praėjusių kalendorinių metų ataskaitas apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir tonkilometrių duomenis (toliau – Orlaivio naudotojo ataskaita);

5.5. šio Tvarkos aprašo 5.1 – 5.4 papunkčiuose nurodytus Orlaivio naudotojo planus, Orlaivio naudotojo plano pakeitimus, stebėsenos metodikos tobulinimo ataskaitas ir Orlaivio naudotojo ataskaitas Orlaivio naudotojai teikia užpildę elektroninę pateikimo formą, kuri pateikta Europos Komisijos interneto svetainėje

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/templates/index_en.htm ir Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainės rubrikoje „Klimato kaita“;

5.6. šio Tvarkos aprašo 5 punkto reikalavimai netaikomi skrydžiams, kurie atitinka išvardytas išimtis, nurodytas Įstatymo 1 priedo 29 punkte ir 2009 m. birželio 8 d. Komisijos sprendime 2009/450/EB dėl išsamaus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB I priede išvardytų aviacijos veiklos rūšių išaiškinimo (OL 2009 L 149, p. 69).

IV. INSTITUCIJŲ VYKDOMAS STEBĖSENOS PLANŲ IR ATASKAITŲ PRIĖMIMAS, VERTINIMAS, TVIRTINIMAS, KONTROLĖ IR INFORMACIJOS TEIKIMAS

6. AAD:

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-429, 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-05, i. k. 2018-09259

6.1. vykdo Reglamente (ES) Nr. 601/2012 nurodytos kompetentingos institucijos funkcijas, susijusias su Veiklos vykdytojams nustatytų funkcijų vykdymo kontrole, išskyrus šio Tvarkos aprašo 9 punkte nurodytų ataskaitų teikimą Europos Komisijai;

6.2. kontroliuoja iš veiklos vykdytojų pagal šio Tvarkos aprašo 4.7 papunkčio gaunamą informaciją ir kasmet iki kovo 31 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ir Aplinkos apsaugos agentūrai teikia visų veiklos vykdytojų apibendrintą informaciją apie įrenginių pajėgumo, veiklos lygio ir eksploatacijos pokyčius.

7. Aplinkos apsaugos agentūra:

7.1. metodiškai vadovauja AAD šiltnamio efektą sukeliančių dujų valstybinės kontrolės srityje;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-429, 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-05, i. k. 2018-09259

7.2. skelbia viešai savo interneto svetainėje Veiklos vykdytojų pagal šio Tvarkos aprašo 4.4 papunktį elektroniniu paštu pateiktas patvirtintas Veiklos vykdytojų ataskaitas ir pagal šio Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.5 papunkčius elektroniniu paštu pateiktus patvirtintus Orlaivio naudotojų planus ir Orlaivio naudotojų ataskaitas;

7.3. per 10 darbo dienų nuo sprendimo apie Veiklos vykdytojams leistas taikyti Reglamento (ES) Nr. 601/2012 prieduose nurodytas priemones ir (ar) metodus priėmimo raštu informuoja apie tai AAD;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-429, 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-05, i. k. 2018-09259

7.4. tvirtina šio Tvarkos aprašo 5.1 papunktyje nurodytą Orlaivio naudotojo pateiktą Orlaivio naudotojo planą arba, jei Orlaivio naudotojo planas neatitinka Reglamente (ES) Nr. 601/2012 nustatytų reikalavimų ar nepakanka duomenų Orlaivio naudotojo planui įvertinti, raštu nurodo Orlaivio naudotojui trūkumus ir paskiria terminą juos pašalinti. Orlaivio naudotojo pagal Reglamente (ES) Nr. 601/2012 nustatytus reikalavimus parengtas ir Aplinkos apsaugos agentūros patvirtintas Orlaivio naudotojo planas prilyginamas leidimui išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas. Aplinkos apsaugos agentūra, vadovaudamasi Reglamento (ES) Nr. 601/2012 nuostatomis, gali leisti naudoti Orlaivio naudotojams supaprastintą Orlaivio naudotojo planą, prieš tai atlikus supaprastintą rizikos vertinimą;

7.5. tvirtina Orlaivio naudotojo plano pakeitimus arba, jei pakeitimai neatitinka Reglamente (ES) Nr. 601/2012 nustatytų reikalavimų ar nepakanka duomenų Orlaivio naudotojo planui įvertinti, raštu nurodo Orlaivio naudotojui trūkumus ir paskiria terminą juos pašalinti.

8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija:

8.1. gavusi informaciją apie įrenginio veiklos pokyčius pagal šio Tvarkos aprašo 6.2 papunktį, pateikia Europos Komisijai informaciją apie įrenginių veiklos pokyčius pagal Sprendimo 2011/278/ES 24 straipsnį;

8.2. organizuoja Lietuvos Respublikos, kaip Orlaivio naudotojo administruojančios valstybės, prašymo pateikimą Europos Komisijai, jei dėl Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos reikalavimų pažeidimų kartu su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija yra priimtas sprendimas dėl kreipimosi į Europos Komisiją dėl draudimo vykdyti veiklą nustatymo Orlaivio naudotojui. Prašyme nurodoma:

8.2.1. patvirtinantys duomenys, kad Orlaivio naudotojas neįvykdė Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 15 skyrius, 7 tomas, p. 631), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 421/2014 (OL 2014 L 129, p. 1) (toliau – Direktyva 2003/87/EB), reikalavimų;

8.2.2. išsami informacija apie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos taikytas priemones Orlaivio naudotojui;

8.2.3. draudimo vykdyti veiklą Bendrijoje nustatymo pagrindimas;

8.2.4. rekomendacija dėl draudimo vykdyti veiklą Bendrijoje, draudimo taikymo sritis ir reikalavimai, kurie turėtų būti taikomi Orlaivio naudotojui;

8.3. Europos Komisijai priėmus sprendimą dėl draudimo vykdyti veiklą atitinkamam Orlaivio naudotojui, informuoja Europos Komisiją apie visas priemones, kurių buvo imtasi siekiant įgyvendinti šį sprendimą.

9. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klimato kaitos politikos skyrius, vadovaudamasis Europos Komisijos patvirtintais Direktyvos 2003/87/EB 21 straipsnyje nurodytų ataskaitų teikimo reikalavimais, kiekvienais metais rengia ir iki birželio 30 d. teikia Europos Komisijai šias ataskaitas.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-429, 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-05, i. k. 2018-09259

10. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra, vykdanti Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų registro nacionalinio administratoriaus funkcijas, užtikrina Veiklos vykdytojų ir Orlaivio naudotojų apyvartinių taršos leidimų sąskaitų ir kitų duomenų tvarkymą Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų registre teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-268, 2018-04-05, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05428

11. AAD, Aplinkos apsaugos agentūra ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pareikalavus, teikia raštu informaciją ir duomenis, reikalingus šio Tvarkos aprašo 6 punkte nurodytai ataskaitai rengti ir šio Tvarkos aprašo nuostatoms vykdyti.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-268, 2018-04-05, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05428
Nr. D1-429, 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-05, i. k. 2018-09259

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Asmenys, pažeidę šio Tvarkos aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

_____

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-268, 2018-04-05, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05428
Dėl aplinkos ministro 2015 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. D1-168 „Dėl Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų ir orlaivio naudotojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-429, 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-05, i. k. 2018-09259
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. D1-168 „Dėl Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų ir orlaivio naudotojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo